

ПОЗОВИ ПРО ПРИСУДЖЕННЯ У СПРАВАХ, ЯКІ ВИНИКАЮТЬ ЗІ СПІРНИХ АВТОРСЬКО- ПРАВОВИХ ВІДНОСИН

Олена Штефан,

*завідувач відділу авторського права НДІ інтелектуальної
власності НАПрН України, кандидат юридичних наук,
доцент*

Стаття присвячена розкриттю специфіки позовів про визнання на прикладі спорів, які виникають із спірних авторсько-правових відносин. На основі аналізу теоретичних підходів до тлумачення позовів про визнання в цивільному процесі, їхнього співвідношення з нормами чинного цивільного процесуального законодавства були виділені характерні ознаки цього виду позовів, які дозволяють їх відокремити від позовів про присудження та перетворювальних позовів.

Ключові слова: позов, види позовів, авторсько-правові відносини

Про класифікацію як про спеціальний метод і особливу методологічну науку у сфері системного аналізу, структурного аналізу та моделювання суспільних процесів заговорили у другій половині минулого століття. Класифікація як спеціальний метод наукового дослідження широко використовується в юридичних науках, зокрема і в науці цивільного процесуального права [2]. Позов є складною юридичною категорією як в науковому, так і в прикладному аспектах. Отож з метою отримання найбільш повної інформації про позов науковці їх класифікують, що, своєю чергою, дозволяє виявити особливості, специфічні риси певних видів позовів [6, 274].

Важливе теоретичне та практичне значення має класифікація позовів, які виникають із спірних авторських правовідносин за процесуальними ознаками: за способом процесуального захисту, що його намагається одержати особа, котра звертається до суду за захистом порушеного чи оспореного права або охоронюваного законом інтересу.

У цивільній процесуальній доктрині відсутній єдиний підхід щодо процесуально-правової класифікації позовів. До спірних питань належать як класифікаційні ознаки, так і кількість класів, які виокремлюють за певною ознакою. Одні дослідники класифікують позови за процесуальною метою на позови про визнання (позитивні й негативні) та про присудження [15, 443], інші виокремлюють ті ж самі різновиди але вже за предметом позову [12, 59]. Деякі процесуалісти поділяють позови за формою захисту, за якою звертається позивач до суду, на три види: позови про присудження, визнання та перетворювальні (про зміну правовідносин) [21, 68]. Частина дослідників вважають підставою для такої класифікації зміст позову [22, 122]. Більшість дослідників критерієм для виокремлення цих видів позову називають спосіб процесуального захисту [17, 69; 28, 28; 18, 221–222; 24]. Потрібно зазначити, що за цим же критерієм деякі дослідники класифікують позови вже на два види: позови про присудження (ви-

конавчі) і про визнання (установчі) [11, 55]. Деякі дослідники критерієм процесуально-правової класифікації називають предмет судового присудження [27, 141].

У цьому контексті становить інтерес загальновизнана класифікація позовів у цивільному процесуальному праві Німеччини. Так, залежно від предмета позову чи його змісту в німецькій процесуальній теорії позови класифікують на: позови про виконання зобов'язань або позови про присудження, встановлювальні позови, чи позови про визнання, та перетворювальні позови [16, 9–10]. Поділ позовів на три групи прийнятий не лише в Німеччині, а й цивільним процесуальним правом Австрії, Швейцарії, з деякими уточненнями — у Франції та Італії [5, 262].

З огляду на те, що позовом є звернена до суду вимога про захист права, його процесуальною метою є порушення діяльності суду на захист права, а не спосіб такого захисту, що підтверджується також нормативним визначенням завдань цивільного судочинства (ст. 1 ЦПК України). Отже, процесуальна мета не може бути підставою для класифікації позовів. Оскільки деякі дослідники предмет судового присудження ототожнюють з процесуальною метою, він також не є основою для поділу позовів на види.

Щодо процесуальної форми захисту, якою є об'єктивне (зовнішнє) вираження вчинення, закріплення та оформлення цивільної процесуальної діяльності, тобто система і структура процесуальних дій, вчинених за певними правилами, встановленим порядком, закріплених і відображених у передбачених законом процесуальних актах, то вони забезпечують досягнення процесуальної мети [26, 16–19]. Таке тлумачення процесуальної форми впливає з ч. 1 ст. 16 ЦК України, за якою захист особистих немайнових або майнових прав та інтересів особи здійснюється судом [14, 3–7]. Зазначені в цій статті шляхи захисту поруше-

них цивільних справ, як то визнання цих прав, присудження виконання обов'язку, припинення або зміни правовідносини, є не процесуально-правовою формою, а способом захисту прав. А визначені в цій же нормі шляхи відновлення становища, котре існувало до порушення права, та припинення дій, що порушують право, і стягнення з особи, яка порушила право, завданих збитків, а також компенсації моральної шкоди становлять матеріально-правові способи захисту права.

Матеріально-правові способи захисту прав є основою для визначення підстави класифікації позовів за процесуально-правовою ознакою, якою є процесуально-правовий спосіб захисту прав і охоронюваних законом інтересів, за якими позови з авторських правовідносин можуть бути класифіковані на три види: про визнання, присудження та перетворення.

Не зважаючи на те, що серед процесуалістів відсутні спори щодо виокремлення позовів про визнання, проте, з огляду на реформування національного цивільного процесуального законодавства, виникає потреба такої різновид позовів окремо дослідити на прикладі справ, які виникають зі спірних авторсько-правих відносин.

Позови про визнання спрямовані на визнання, встановлення, підтвердження (констатацію) судом наявності (позитивні) чи відсутності (негативні) спірних авторських правовідносин, прав і обов'язків, які впливають з них. Позови про визнання в процесуальній літературі ще називають встановлювальними [4].

Позови про визнання зумовлені необхідністю внесення ясності та визначеності у правові взаємовідносини сторін, у встановлення меж спірного права чи обов'язку з метою усунути перешкоди для їх здійснення. Встановлення судовим рішенням визначеності в авторських правовідносинах, у правах і обов'язках його суб'єктів створює необхідну підставу для добро-

вільного, правильного та добросовісного їх виконання, слугує засобом запобігання правопорушенням.

Матеріали судової практики свідчать про поширений характер позовів про визнання права автора на твори в галузі мистецтва, про визнання недійсним авторського або видавничого договору тощо. У зв'язку з тим, що за позовами про визнання можуть бути пред'явлені позови про присудження, в процесуальній літературі ці позови ще мають назву позовів без присудження, попередніх, преюдиційних, установчих [3, 592, 603].

Варто зазначити, що сьогодні практично відсутня судова практика «чистих» позовів про визнання прав, які впливають з авторських правовідносин, зазвичай, позивач з метою економії часу і коштів звертається одночасно з вимогою про визнання за ним авторського права та про присудження (стягнення авторської винагороди, компенсації тощо).

Так, наприклад, у Справі № 2-429/2008 р. позивач, звернувся до суду з позовом до редакції друкованого видання газети «Контакт», у якому просить визнати його автором надрукованого 20.12.2007 р. у вищезазначеному засобі масової інформації статті, яка називалася «Садові кооперативи: бути чи не бути?», зобов'язати відповідача опублікувати інформацію, щодо факту порушення його авторського права, стягнути на його користь 1500 грн матеріальної шкоди та 5000 грн на відшкодування завданої моральної шкоди [19].

Водночас, не можна знецінювати значення преюдиційних позовів. Преюдиційними позови можуть бути тому, що встановлені рішенням суду за позовом про визнання наявності авторських правовідносин не доводяться знову при розгляді інших справ, у яких беруть участь ті самі особи (ч. 3 ст. 61 ЦПК України). Сторони чи інші особи, що беруть участь у справі, а також їхні правонаступники не мо-

жуть знову заявити такі ж позовні вимоги з тих же підстав, а також оспорювати в іншому процесі встановлені судом факти та правовідносини (ч. 3 ст. 223 ЦПК України).

Беручи до уваги зміст позовів про визнання, деякі автори безпідставно звужують їхню спрямованість, стверджуючи, що подають їх не тоді, коли цивільне суб'єктивне право позивача вже порушено, а з метою запобігання порушенню цього права [27, 142; 25]. Проте аналіз судових справ з авторських правовідносин свідчить, що в переважній більшості позови про визнання пред'являються за наявності порушення права позивача.

Так, наприклад, позивач звернувся до суду з позовом до відповідача та Державної служби інтелектуальної власності України про визнання його співавтором літературного твору наукового характеру, що був створений колективом авторів, і визнання відповідача таким, що не є автором цього твору, авторське право на який засвідчується свідоцтвом про реєстрацію авторського права на твір, виданим відповідачеві, визнання свідоцтва недійсним та з метою зобов'язати Державну службу інтелектуальної власності України внести до Державного реєстру свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір відомості щодо визнання недійсним свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір та опублікування їх у офіційному бюлетені «Авторське право і суміжні права».

У судовому засіданні позивачем було доведено його співавторство на літературний твір наукового характеру, а також те, що відповідач не належить до колективу авторів цього твору.

Суд визнав позивача співавтором твору, недійсним свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір та зобов'язав Державну службу інтелектуальної власності України внести до Державного реєстру свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір відомості щодо визнання недійсним

АВТОРСЬКЕ ПРАВО

свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір і опублікувати відповідні відомості в офіційному бюлетені «Авторське право і суміжні права» [20].

Задовольнивши такий позов про визнання позивача співавтором літературного твору наукового характеру, суд своїм рішенням захистив порушене право автора без присудження відповідача до виконання певних дій на його користь. Предметом позову про визнання є матеріально-правові вимоги з авторських або суміжних правовідносин, з прав і обов'язків, які становлять їхній зміст, зокрема право авторства на: літературні письмові твори белетристичного, публіцистичного, наукового, технічного чи іншого характеру (книги, брошури, статті тощо); комп'ютерні програми; бази даних; музичні твори з текстом і без тексту; драматичні, музично-драматичні твори, пантоміми, хореографічні та інші твори, створені для сценічного показу, та їх постановки; аудіовізуальні твори; твори образотворчого мистецтва тощо (ст. 8 Закону України «Про авторське право та суміжні права»).

Варто зазначити, що, наприклад, у цивільному процесі Німеччини діє принцип субсидіарності позовів про визнання до вже поданого позову про присудження, завдяки цьому позивач може отримати більш повний судовий захист своїх прав [1, 51]. Привертає увагу й той факт, що все ж таки деякі процесуалісти, визнають можливість існування позову про визнання вразі порушеного права, а також існування в цивільному процесі вимоги позивача, що складається з двох видів позову — про визнання і про присудження, об'єднаних в одну позовну заяву [10, 77; 7, 207].

Аналіз судової практики свідчить, що предметом позову про визнання переважно є правові вимоги з порушених чи оспорених авторських правовідносин, прав або обов'язків між позивачем та відповідачем. Але у судовій практиці можна зустріти і позови

про визнання, предметом яких є матеріально-правові вимоги з правовідносин між іншими особами, зокрема, при пред'явленні позову про визнання сценарного чи іншого договору недійсним, про визнання вільного використання твору без згоди автора або іншої особи, що має авторське право (статті 21–25 Закону України «Про авторське право і суміжні права»).

Так, наприклад, позивачі звернулися до суду з позовом про визнання дій відповідача такими, що порушують авторські особисті майнові та немайнові права позивачів, шляхом публікації без їхнього дозволу в газеті «Комсомольська правда в Україні. Киевский выпуск.» від 15.06.2007 р. в статті «Сердце Украины успокоит приятный молодой человек» частини художнього твору.

Рішенням Печерського районного суду м. Києва від 16.05.2008 р. в задоволенні позовних вимог було відмовлено повністю. У судовому засіданні було встановлено, що позивачам належить авторське право на художній твір «Збір малюнків до гральних карт «Карти сувеніри помаранчеві», що підтверджується свідоцтвом про реєстрацію авторського права на твір. У статті «Сердце Украины успокоит приятный молодой человек» (надрукованої в газеті «Комсомольська правда в Україні. Киевский выпуск.» від 15.06.2007 р. її автором було використано малюнки, що входять до художнього твору позивачів, а саме вісім одиниць художнього твору. Частина цього художнього твору автор статті використав як ілюстрацію в періодичному виданні для здійснення власного політичного прогнозу шляхом гадання на картах із зображенням українських політиків.

Суд дійшов висновку, що відповідачі опублікували частину художнього твору позивачів з дотриманням вимог ст. 21 Закону України «Про авторське право і суміжні права», оскільки в статті було зроблено посилання на автора

цих карт Благодійний фонд підтримки інтелектуальних ініціатив «Славія», згідно з інформацією, що була наведена безпосередньо на колоді карт.

Як вбачається з наявних у матеріалах справи доказів, перед назвою фонду був розміщений знак охорони авторського права ©, отже, за наявності лише цієї інформації на художньому творі щодо авторства, було зроблено правильний висновок щодо належності авторського права на твір «Благодійному фонду підтримки інтелектуальних ініціатив «Славія» та зроблено відповідне посилання в статті. На підставі вищевикладеного, судом було вірно та законно винесено рішення щодо відмови в задоволенні позовних вимог оскільки позивачі не довели факт використання їх авторського твору автором статті у спосіб, заборонений Законом України «Про авторське право і суміжні права». Апеляційну скаргу представника позивачів було відхилено, а рішення суду першої інстанції залишено без змін [23].

У теорії цивільного процесу використовують й інше визначення предмета позову про визнання, за яким в цих позовах відсутня матеріально-правова вимога позивача до відповідача, а є тільки вимога про підтвердження (визнання) наявності чи відсутності певного спірного права, обов'язку, правовідносин між позивачем і відповідачем [9, 15–17; 8, 224]. Проте, якщо позивач не пред'являє до відповідача ніяких правових вимог, то відсутній спір про право, що виключає можливість розгляду судом такого позову (статті 2, 15 ЦПК України) [13, 167–168]. Отже, в такому позові наявні певні правові вимоги однієї сторони до другої.

У справах, які виникають з спірних авторських правовідносин, на захист яких пред'являється позов про визнання, суть правової вимоги позивача до відповідача полягає в тому, щоб відповідач визнав право позивача в тому вигляді, як того вимагає пози-

вач, щоб відповідач підкорився праву позивача та не оспорував наявність такого права.

Підставою позову про визнання з авторських правовідносин є обставини (юридичні факти), що підтверджують наявність спірних правовідносин між сторонами, їхніх прав і обов'язків (в позитивних позовах), або які підтверджують відсутність спірних правовідносин між сторонами, їхніх прав і обов'язків (в негативних позовах). У позовах про визнання підставою переважно є факти, що зумовлюють визнання, зміну та припинення авторських правовідносин, а також факти правопорушень.

Можна дійти висновку, що позови про визнання мають такі характерні риси: 1) їх метою є — констатація наявності чи відсутності правовідносин; 2) судові рішення щодо них не тягнуть за собою примусового виконання, хоча й мають примусову силу — зобов'язують сторони до певної поведінки виходячи з наявності або відсутності спірних правовідносин; 3) подаються як з приводу вже порушеного права, так і ще до його порушення з метою його запобігання.

У спеціальній літературі позови про визнання класифікують на два види: позитивні (позивач обґрунтовує свою вимогу про визнання за ним певного права) та негативні (позивач спростовує існування певного права й вимагає визнати відсутність у нього певного обов'язку) [6, 274].

У негативних позовах про визнання підставою позову може бути факт, який звільняє особу від виконання обов'язку, за умови, що спірні правовідносини між сторонами дійсно були. У таких позовах можуть бути також факти, на підставі яких не можуть виникнути спірні правовідносини, зокрема відсутність укладеного в письмовій формі договору про право використання твору тощо.

У позитивних позовах можуть бути юридичні факти, що зумовлюють ви-

никнення авторських правовідносин. При встановленні правової та фактичної обґрунтованості такого позову суд винесе рішення про захист такого суб'єктивного права позивача його визнанням. У разі необґрунтованості такого позову суд винесе рішення про

захист інтересів відповідача, відмову у визнанні такого права за позивачем.

Список використаних джерел

1. Аболонин В. О. *Злоупотребление правом на иск в гражданском процессе Германии : монография* / В. О. Аболонин — М. : Волтерс Клувер, 2009. — 208 с.
2. Бахарев П. В. *Арбитражный процесс* / П. В. Бахарев. — М. : ЕАОИ, 2008. — 327 с.
3. Васьковский Е. В. *Субъекты и объекты процесса, процессуальные отношения и действия* / Е. В. Васьковский // *Курсъ гражданского процесса*. — М. : Издание Бр. Башмаковых, 1913. — Т. 1. — 572 с.
4. Викут М. А. *Гражданский процесс России [Электронный ресурс]* / М. А. Викут, И. М. Зайцев — М. : ЮРИСТЪ, 1999. — 336 с. — Режим доступа : <http://www.bibliotekar.ru/grazhdansiy-process-1/index.htm>.
5. *Гражданский процесс* / под ред. Яркова В. В. — 6-е изд., перераб. и доп. — М. : Волтерс Клувер, 2006. — 703 с.
6. *Гражданский процесс : учеб. для студентов вузов* / [Абушенко Д. Б. и др.]; отв. ред. В. В. Ярков. — 7-е изд., перераб. и доп. — М. : Волтерс Клувер, 2009. — 784 с.
7. *Гражданское процессуальное право : учебник* / С. А. Алехина, В. В. Блажеев и др. ; под ред. М. С. Шакарян. — М. : ТК Велби; Проспект, 2004. — 584 с.
8. *Гражданский процесс : учебник* / под ред. М. С. Шакаряна. — М. : Юрид. лит-ра, 1993. — 560 с.
9. Гурвич М. А. *Учение об иске (состав, виды)* / М. А. Гурвич. — М. : РИО ВЮЗИ, 1981. — 34 с.
10. Диордиева О. Н. *Лекции по курсу «Гражданский процесс»*. — Часть 1. / О. Н. Диордиева. — М. : Московский международный институт эконометрики, информатики, финансов и права, 2003. — 87 с.
11. Добровольский А. А. *Основные вопросы учения об иске // Исковая форма защиты права* / А. А. Добровольский. — М. : Изд-во МГУ, 1965. — 163 с.
12. Добровольский А. А. *Основные проблемы исковой формы защиты права* / А. А. Добровольский, С. А. Иванова. — М. : Изд-во МГУ, 1979. — 159 с.
13. Жеруолис И. Ж. *Сущность советского гражданского процесса : учеб. записки высш. учеб. заведений Литовской ССР. Право* / под ред. А. Жерлиса. — Вып. 2. — Вильнюс : Изд-во «Минтис», 1969. — Т. 7. — 204 с.
14. Комаров В. В. *Судова влада і правосуддя в цивільних справах // Цивільне процесуальне право України : підручник* / Комаров В. В., Бігун В. А., Радченко П. І. й інші. / під ред. В. В. Комарова. — Харків : Основа, 1992. — 416 с.;
15. *Курс советского гражданского процессуального права: в 2 т.* — Т. 1: *Теоретические основы правосудия по гражданским делам: учеб. пособие* (Т. Е. Абова, П. П. Гуреев, А. А. Добровольский и др.) / отв. ред. А. А. Мельников. — М. : Наука, 1981 — 463 с.

16. Макаров В. В. Теория иска в гражданском процессуальном праве Германии : автореф. дис... канд. юр. наук / Российский университет дружбы народов. — М., 2007. — 27 с.
17. Осокина Г. Л. Проблемы иска и права на иск / Г. Л. Осокина. — Томск : Томский ун-т, 1989. — 194 с.
18. Пятилетов Й. М. Иск / Пятилетов Й. М. // Гражданский процесс / под ред. М. С. Шакаряна. — М. : Юрид. лит-ра 1993.
19. Рішення по справі № 2-429/2008 р. Южноукраїнського міського суду Миколаївської області від 07.07.2008 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://pravoscope.com/act-rishennya-2-429-2008-franchuk-o-d-07-07-2008-ne-viz-nacheno-s>.
20. Рішення Соломянського районного суду м. Києва від 10.02.2012 р. по справі № 2-607/12р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://pravoscope.com/act-rishennya-2-607-12-bukina-o-m-10-02-2012-spori-pro-pravo-intelektualno-vasnosti-spori-pro-avtorske-s>.
21. Советский гражданский процесс : учебник / под ред. А. Ф. Каллистратовой. — М. : Юридическая литература, 1984. — 272 с.
22. Советский гражданский процесс : учебник / Воробьев М. К., Гурвич М. А., Курьлев С. В., Марышева Н. И. и др. ; под ред. Гурвич М. А. — М. : Высш. шк., 1967. — 436 с.
23. Ухвала Апеляційного суду м. Києва від 25.11.2008 р. по справі № 22-6667/2008. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/9222775>.
24. Цивільний процес : навч. посібник [Електронний ресурс] / А. В. Андрушко, Ю. В. Білоусов, Р. О. Стефанчук, О. І. Угриновська та ін. ; за ред. Ю. В. Білоусова. — К. : Прецедент, 2005. — 172 с. — Режим доступу : <http://radnik.info/pidruchniku/tsivil-pro/267-biloysov.html>.
25. Цивільний процес України : підручник [Електронний ресурс] / Н. Ю. Голубева, Є. О. Харитонов, О. І. Харитонова / за ред. Харитонова Є. О. — 2012. — 536 с. — Режим доступу : http://pidruchniki.ws/1584072046328/pravo/tsivilniy_protzes_ukrayini_-_haritonov_ueo.
26. Штефан М. Й. Цивільний процес : підручник для юрид. спеціальностей вищих закладів освіти / М. Й. Штефан. — К. : Ін Юре, 2005. — 624 с.
27. Штутін Я. Я. Лекції з радянського цивільного процесу / Я. Я. Штутін. — К. : Вид-во КДУ ім. Т. Г. Шевченка, 1954. — 334 с.
28. Щеглов В. Н. Иск о судебной защите гражданского права // Лекции для студентов / В. Н. Щеглов. — Томск : Красное знамя, 1987. — 221 с.

Надійшла до редакції 27.01.2015 року

Штефан Е. Иски о признании по делам, возникающим из спорных авторско-правовых отношений. Стаття посвящена раскрытию специфики исков о признании, на примере споров, которые возникают из спорных авторско-правовых отношений. На основе анализа теоретических подходов к пониманию исков о признании в гражданском процессе, их соотношения с нормами действующего гражданского процессуального законодательства были выделены характерные признаки данного вида исков, которые позволяют их отделить от исков о присуждении и преобразовательных исков

Ключевые слова: иск, виды исков, авторско-правовые отношения

Shtefan O. Claims about recognition in cases arising from disputed author legal relationships. This article is devoted to issues of civil procedural classification of claims. Despite the fact that among civil procedure specialists there were no disputes about isolation of claims for recognition, however, taking into account reforming of the national civil procedural law, there is a need to study this kind of claims separately from example cases arising from the disputed copyright law relations.

Claims for recognition caused by the need of clarity and certainty in the legal relationship of the parties, in establishing of the limits of the disputed right or obligation in order to remove obstacles to their implementation. Establishing of certainty by judgment in copyright relations, in rights and duties of its subjects creates the necessary basis for their voluntary, correct and conscientious performance and serves as a prevention of their offenses.

Judicial records indicate widespread nature of claims for recognition of copyright to works of arts, for annulment of author's or publishing contract etc. Due to the fact that the claim for recognition can be sued for the award, in procedural literature, these claims also name as no-award, previous, prejudicial, constituent claims. However, factually there is no judicial practice of «clean» claims for recognition of the rights arising from copyright relations, usually the plaintiff, in order to save time and money drawn simultaneously with the request for recognition of copyright infringement and demanding the award (collection of royalties, compensation, etc.).

Analysis of judicial practice shows that the subject of the claim for recognition mainly serves the legal requirements of the copyright violated or disputed legal rights or obligations between the plaintiff and the defendant. But there are also claims for recognition not prohibited by law, the subject of which are the substantive requirements of the legal relationship between the others, particularly when presented with a claim for recognition of scenario or other contract annulled and void, the recognition of free use of a work without the consent of the author or another person of copyright (Articles 21–25 of the Law of Ukraine «On Copyright and Related Rights»).

In cases arising from the disputed copyright relations, on protection of which a claim for recognition is filed, the essence of the plaintiff's legal demand to the defendant is entitled in defendant's agree of the plaintiff's right in the form as required by the plaintiff to the defendant submitted plaintiff and right did not dispute the existence of such a right.

The basis of the claim for recognition of copyright are legal conditions (legal facts), confirming the presence of legal disputes of the parties, their rights and responsibilities (in the positive claims), or confirming the absence of legal disputes between the parties, their rights and obligations (in the negative claims). The claim for recognition of the reason are mainly the facts that lead to recognition, modification and termination of copyright relations as well as evidence of crime.

The study that was made allowed to distinguish the following features of the claim for recognition in cases arising from the disputed copyright law relations: 1) their goal is a statement of presence or absence of relations; 2) judgments on them not entail enforcement, although they have forced power — require the parties to certain behavior based on the presence or absence of legal disputes; 3) served as on already disturbed law, and before the breach with a view to prevention

Key words: claims, types of claims, author legal relationship